

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

3 Quæritur an crimen purget contritio sola.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

uit fornicationis non perducatur ad chaos, in eo legatur, la-
pla fornicationis, licet.

C. XVII. ¶ Puniatur, qui haec crimina committit, non tamen legitimam dimittat, uxorem.

Item a.

Si b quicunque matre fornicatus fuerit spirituali ana-
thematis, ut scitis, percutitur iustus. Similiter autem & illum percutere promulgamus, qui cum ea, quam
de sacro fonte baptisatus suscepit, aut cum illa, quam ante Episcopum tenuerit, cum sacro christmate fuerit un-
ita, fornicationis perpetraverit scelus: legitimam tamen,
si habuit, non dimittat uxorem.

9 pars. Quos z enim Deus conjunxit, iudex sua au-
toritate separare non debet.

1. ¶ Cum matre] Sic in Pannormia, & apud Iovonem p. 9.
c. 50. Sed apud eundem p. 1. c. 18. legitur: si quis cum communice-
fuerit etiam in concilio Vuermaciensi.

2. ¶ Quos enim] Hac non sunt in Vuermaciensi, neq; apud I-
ovonem, sed jure eadem in Pannormia.

C. XVIII. ¶ Non homo separat, quis papa:
condemnat.

Quanquam Iudorus hoc aliter intelligat,
dicens.

Quos & Deus conjunxit, homo non separat.] Quae si
quomodo sibaudi violenter, sine lege, ablique ra-
tione, quos Deus conjunxit, homo non separat. Non e-
nim homo separat, quos papa: condemnat, quos reatus
accusat, quos maleficium coarctat.

Venit hoc pro hui dictum intelligitur, quae iudices seculi pre suis
sceleribus legum se veritate percussunt, quos vel morte puniunt, vel
deportari jubent.

C. XIX. ¶ De eodem.

Item ex Concilio Toletano VI. c. 8.

10. **A**ntiqui d & sanctissimi est patris sententia Papa:
ps Leonis, ut is, qui in statu adolescentiae positus,
dum mortis formidat casum, pervenerit ad poenitentiam
remedium, si conjugatus forte & fuerit incontinentis, ne
postea adulterii lapsum incurrat, redeat ad pristinum
conjugium, quo usque possit adipisci temporis maturitate
continentis statum: quod nos sicut de viris, ita de fe-
minis a quo modo censemus. Non quidem hoc gene-
raliter, & canonice est praeceptum, sed confitit a nobis pro
humana fragilitate indulsum. Et duntaxat ratione, ut
si is, qui penitentia non est legibus deditus, ante ab hac
vita deceperit, quam ex confessio ad continentiam unus
orum fuerit regressus, superstiti non licet denuo ad u-
xorius transire amplexus. Si autem illius vita extiserit
superstes, qui non accepit abolitionem p penitentis,
nubat, si se contineat non potest, & alterius g conforto
frustrat uxor. Quod de utroque sexu quomodo à no-
bis manifestum est esse decreatum: ita videlicet, ut in o-
mnibus ficeretur ordinatio, ut iuxta quod ex-
tatem aperte perficeretur, penitentia, absolutionis, vel di-
inctionis tributum legem.

1. ¶ Vnus eorum] In antiquis conciliis editionibus est,
eorum unde: in uno Vaticano codice, alter eorumdem: in co-
dice Luensis regis, ad continentiam eorum fuerit. in posterioribus
autem Colonensibus editionibus, alter ad continentiam
eat, unde fuerit regressus. Itaq; in tanta varietate retenta est
ratiocina tellio Gratiani, qua est in manuscriptu quoq; ipsius exem-
plaribus.

a. al. idem. b. In eodem concilio, cap. 34, Ivo part. 1. c. 138.
& part. 2. cap. 26. Pannorm. l. 7. c. 64. c. Math. 19. d. Sup.
ead. in adolescentia. e. al. est fortis. f. al. benedictionem.
g. adulterius.

TRACTATUS DE Poenitentia.

QVÆSTIO III.

His breviter decursu, in quibus extra negotii finem de
quantulum evagati sumus, ad proprieitate cause tertium
questiōnēm per trālandam (qua queritur).

DISTINCTIO I.

Vtrū s sola cordis constitutio, & societas fraternalis ali-
orū confessione quisq; possit Des satisfactione.) redemptum. Sunt
enim qui dicunt, quilibet criminis veniam sine confessione satis
ecclesiæ, & sacerdotali iudicio posse promoveri, iuxta illud Ambro-
si super Lucam ad cap. 22.

¶ Gratianus ad explicandam hanc tertiam questionem mul-
ti attulit. Quam per longam tractationem, quā eum sequi fecit,
in septem distinctiones divisiorunt. In antiquis enim exca-
ploribus nulla est distinctionis separatio: in aliquibus vero &
margini tantum est, Distinctio prima, secunda, &c.

¶ Vtrū solā] Hac conjugatio sunt cum supererat:
querendis admodum in perverbiis sunt conjuncta ab illo emperante.

C. I.

Petrus a doluit & sivevit, quia erravit, ut homo. Non
invenio, quid dixerit, invenio, quid sivevit; lacry-
mas ejus lego, satisfactionem non lego.

Item L.

Lachrymae & lavent delictum, quod voce padore
confiteri.

¶ Item] Sequebatur, Ioannes Chrysostomus, quod
quem hoc ipsa omnino verba non sunt inventa. Sed apud Bo-
brosum post ultima verba capituli praecedente sequitur. Sed quod defendi non potest, absolvit potest. Lavent lachry-
mae delictum, &c. & Ambrosium utras Magister facit-

C. III.

Item Propheta:

Sacrificium & Deo spiritus contribulatus, cor con-
sum, & humiliatum Deus non despici.

C. IV.

Dixi d, confitebor adversum me iniustitiam meam
Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei.

C. V.

¶ Agna e pietas Dei, ut ad solam promissionem
peccata dimiserit. ¶ Nondum pronuntiata ore, &
tamen Deus jam audit in corde, quia ipsum dicit, qui-
si quoddam pronunciare est. Votum enim pro opere
reputatur.

¶ Intus uig; ad vers. Nondum. est Celsus, quem exten-
sio ordinaria; & magister. Quia vero sequitur, magna ex
parte sunt ex Bo. Augustino.

C. VI.

Item lib. 2. tit. de postulando Imp. Leo & Anthemi-
us Nicofratio Prefecto pratorum.

Nemo vel in foro magnitudinis tuz, vel in provin-
ciali iudicio, vel apud quemquam judicem acco-
dat ad togatorum confortum, nisi factio[n]is catho-
licae religionis fuerit imbutus mysteriis. Sin autem a
liquid quoquo modo, vel quadam machinatione fi-

a. Sent. 4. diff. 17. Luc. 22. b. Iovibid. c. Psalm. 31.
d. Psal. 31. e. Glossa ordin. in eum locum ex Augst. & Cef-
siodoro. Sup. 17. q. 1. qui bona, veritate magna puerat. Sent. v. 1.
f. Tir. 3. & cod. Theod. 9. tit. 25. l. 2. 36. q. 1. si qui non deum. Di-
part. bis. l. 2. q. 4. Poly. l. 4. tit. 3. g. al. soror.

sum,